

Tarcali Hírek

TARCAL KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA
2013. március, XVIII. évfolyam 3. szám

A hónap igéje:

„Krisztusban van megváltásunk és bűneink bocsánata” (Kol 1,14)

Márciusi - tűnődések

Ahány március annyi arccal tűnik fel emlékeinkben. A magyar lélek számára mindig tündöklő és fényes. A nemzeti érzésünk legfontosabb táplálója, kihagyhatatlan etalonja a szabadságvágynak.

A "nulladik" mérföldkő! Ahonnan, amihez mérjük a modern republikánus, a reformer polgári, a nemzeti liberális, de még bizonyos fokig a konzervatív eszmeiségünket is.

Igen, március kiolthatatlan fáklya. Minden irányzat számára világitótorony, fény, a szebb jövő irányába mutat immár 165 éve. Voltak évek, időszakok, amikor a hatalom igyekezett ezt elfojtani, vagy a magánszférába űzni - csak átmenetileg sikerült. Emlékezünk-e még a 40-50 évvel ezelőttre. Az ifjúság megkapta a három tavasz ünnepét! De ebből csak március 15-t éreztük igazi ünnepnek, hiszen csak ez jelentette az igazi szabadságot! A másik kettő ma már paródiának tűnik - akkor sem vettük komolyan.

Az ideji ünnepet azonban nem az ember, hanem a természet rendezte, illetve elfújta és betemette hóval. Így az ünneplés kicsit csonka és hézagos maradt. Ugyanakkor mutatott példát a segítő készségről-köszönet érte! Talán még vannak, akik emlékeznek 1962. március 15-re. Tarcalt akkor is bezárta a bőjti szél, méteres hóakadályokat építve az utakra.

Ma már nem bánom, hogy nem ragaszkodtam az ünnepnek a napján való megünnepléséhez. Így nálunk volt közös ünneplés. A többiről meg hallhattunk, olvashattunk a médiákban.

Koncz Ferenc országgyűlési képviselőnk ünnepi beszédéből had emeljek ki egy gondolatot.

- *A forradalom és szabadságharc hőseit, mártírjait kiválóan ismerjük. Tudjuk, hogy a magyar szabadságért számos nemzet fia harcolt és halt. De, nagyon fontos, sosem szabad megfeledkeznünk azokról a névtelenekről, a hátszágbeliekről, akik ugyanúgy hősök voltak az adódó feladat vállalása, abban elvégzett munkájuk okán. Mert nélkülük nem lehetne ez a fényes ünnepünk. Igen ez a "tömeg", amelyet oly sokan és oly sokszor szeretnek semmibe venni.*

De, aki ismeri a fizikát tudja: tömeg nélkül nincs lendület, lendület nélkül nincs energia, energia nélkül nincs élet. Ezért tisztelettel figyelmeztetek mindenkit, ne becsüljük le a "névteleneket", mert nélkülük mi sem vagyunk semmik.

Ritkán fordul elő, hogy a kereszténység legnagyobb ünnepe ilyen kora tavaszi, télvégi időpontra esik, mint az ideji. Bár a három "cimbora" nem hozott meleget, reménykedjünk, a feltámadással a tavasz is eljövend.

Pál apostol a Kolosséiekhez írt levelében egy egyszerű mondatban(1,14) foglalja össze a Húsvét lényegét. Ez idő tájt a keresztény énekeskönyvekben nagyon szívhez szólóan megfogalmazott imaverseket találunk és énekeljük őket. A szerzőikről nem sok mindent tudunk, de az énekszövegek szépsége mégis kifejezi a csodát

Íme az egyik: Üdvöztönk dicséértessék, ki értünk halált szenvedtél, és mint áldozati bárány megváltottál véred árán."

Egy másik énekből pedig: "E csodát bár föl sem érem, de szívemmel sejtem, érzem, hallom lelkem szózatában: Szeretet van e csodában. Nagy szeretet, mely lehajlik a Földhöz, mely bűnben zajlik, hogy az vére árán újra Isten kebelére vonja"

A keresztény hitvallás eszenciája is lehetnének ezek az egyszerűen fogalmazó énekek.

A Húsvét csodája érintse meg Önöket is. Töltse el szívüket

A HÓNAP ÜZENETE:

„A szabadság ott kezdődik, ahol megszűnik a félelem.”
Bibó István

reménnyel, leljenek benne lelki békességet - mely átsegít a mindennapok nehézségein.

Isten áldotta húsvéti ünnepeket kívánok Tarcal minden lakójának.

Baracska László
polgármester

Március 15. Tarcalon

Képünkön Koncz Ferenc országgyűlési képviselő ünnepi beszéde közben

(További képek és cikk az ünnepségről a 4. oldalon)

TARCAL MINDEN
POLGÁRÁNAK
KELLEMESEN
HÚSVÉTI
ÜNNEPEKET
KÍVÁNUNK!

Tájékoztató

Tarcal Hegyközség Választmánya tájékoztatja a Tisztelt Lakosságot, hogy Tarcal Hegyközség 2013. március 21.-én megtartotta a Hegyközségi Törvény módosítása miatt esedékessé vált tisztújító közgyűlést.

A Közgyűlésen a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóság képviselőjében megjelent Berta Béla vezető és Barcsák Attila.

A Közgyűlés levezetője Dr. Barati Béla volt.

Kanczler András

Kanczler András hegybíró és ifj. Majoros László, a Tarcal Hegyközség újonnan megválasztott elnöke megköszönte Marcinkó Ferencnek a több évtizedes elnöki munkáját mind a tarcali hegyközségben, mind a Tokaji Borvidék Hegyközségi Tanácsában és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsában.

Tarcal, 2013. március 22.

A közgyűlés az alábbi személyeket választotta meg:

ifj. Majoros László - Hegyközség elnöke, dr. Kovács Tibor - szőlész küldött, Stumpf Miklós ifj. - borász küldött.

Választmány tagjai: ifj. Majoros László - a Választmány elnöke, Berecz Stephanie Dorogi Zsolt, Komlóssy Sándor, dr. Kovács Tibor, Meleg Miklós, Páll János, ifj., Stumpf Miklós, Vinnai Károly.

Ellenőrző Bizottság: Benkő Sándorné - az Ellenőrző Bizottság elnöke, Takács János, Tapody Németh Sándor.

Jelölő- és Szavazatszámoló Bizottság: Dálnoki Kovács Attila - a Jelölő- és Szavazatszámoló Bizottság elnöke, Posta Ilona, Sohajda Gusztáv.

Kanczler András
hegybíró

FIGYELEM!

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy a Zempléni Hulladékkezelési Közszolgáltató Kft-től kapott tájékoztatás szerint 2012. április 1-én (Húsvét hétfőn), hulladékgyűjtési tevékenységet nem végeznek, helyette 2012. március 30-án (az előző hét szombatján) fogják a hulladékgyűjtési tevékenységet elvégezni.

Polgármesteri Hivatal

LOMTALANÍTÁS!

Tájékoztatjuk a T. Lakosságot, hogy a Zempléni Z. H. K. Kft. Tarcal Község területén

lomtalanítási akciót szervez.

A lomtalanítás időpontja: 2013. április 15. (hétfő)

A begyűjtést reggel 06.00 órától végzik. A szállítandó anyagokat a szállítás napján a kora reggeli órákban vagy az előző nap este készítsék ki az úttest mellé a lakosok. A lomtalanítás keretében elszállításra kerül minden nagyobb, ill. kisebb méretű, hulladékká vált berendezési tárgy (bútor, háztartási eszköz, kigép, stb.), továbbá a naponta keletkező háztartási hulladék mennyiségét lényegesen meghaladó települési szilárd hulladék, mely gyűjtőjáratba illetve nem szállítható, illetve a szokványos gyűjtő edényzetbe nem rakható.

Veszélyes hulladékot és építési törmelékot nem szállítanak el!

A Zempléni Z. H. K. Kft. a lomtalanítást háztartások részére biztosítja, abban közületek (gazdasági egységek, vállalkozások) nem vesznek részt.

Polgármesteri Hivatal

**Tarcali
Hírek**

Kiadja: Tarcal község Önkormányzata Szerkesztőség: Hatputtonyos Borfalu Tarcal. Tel.: 47/580-008 Főszerkesztő: Kovácsné Drozda Aranka Szerkesztő: Mező László Nyomdai munkák: Budai Nyomdaipari Kft. Miskolc, Meggyesalja u. 38. Tel: 46/416-226

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA: 2013. április 19.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születés

2013. február hónap

- **Molnár Máté** 2013.02.07

Szülei: Vajda Zsuzsa

Molnár András

- **Dorogi Luca** 2013.02.26

Szülei: Tímár Zsuzsanna

Dorogi Zsolt

Gratulálunk a szülőknek!

Nagyné Csengeri Gabriella és Nádasdi Judit
védőnők

Halálesetek:

- **Vatamány Jánosné**

(született: 1946.)

volt Tarcal Füzes u. 4. sz. alatti lakos,
elhunyt február 5-én,

- **Szűcs Béla** (született: 1964.)

volt Tarcal Kövesd u. 5. sz. alatti lakos,
elhunyt február 11-én,

- **Hrepka Istvánné**

(született: Zámberi Piroska, 1927.)

volt Tarcal Zrínyi u. 37.sz alatti lakos,
elhunyt február 17-én,

- **Kádas Imre** (született: 1935.)

volt Tarcal Keresztúri u. 6. sz. alatti lakos,
elhunyt február 17-én.

Részvétünk a gyászoló családoknak!

Kertészné Cziba Ilona és Péter Andrásné
anyakövvezetők

Házasságkötés: községünkben februárban nem volt.

ÉRTESÍTÉS

FALUGAZDÁSZ FOGADÓÓRÁJA

Értesítjük a tisztelt lakosságot, hogy 2013. március 21-től a FALUGAZDÁSZ - Kiss János minden héten csütörtökön fogadóórát tart.

Helye: Hatputtonyos Borfalu Tarcal, Rákóczi út 4. sz. alatt Szakmai Szervezetek Háza Fsz. 1.

Ideje: Minden héten csütörtök 8 órától 16 óráig
Elérhetőség/ bejelentkezés: 06-20/313-61-64

Új vidékfejlesztési pályázatok várhatóak

A Darányi Ignác Terv LEADER Programjára a 2007-2013. közötti költségvetési ciklusban harmadjára fog kiírni pályázatot vidékfejlesztési miniszter úr a még fennmaradt forrásokra. A korábbiakhoz képest a Kormány elkötelezett a pályázati eljárás egyszerűsítésére és gyorsítására. Lehetővé válik a folyamatos benyújtás és a Dél-Zemplén Fejlődéséért LEADER Egyesület (a szerencsi és tokaji térség LEADER Helyi Akciócsoportja) Közgyűlése által létrehozott Helyi Bíráló Bizottság lesz hivatalos biztosítani a helyi döntéshozatal megvalósulását.

A folyamat első lépése, hogy felül kell vizsgálni az Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiáját, ami azért fontos, mert a pályázati célkitűzéseket tartalmazó projektjavaslatokat csak a Stratégiában megfogalmazott célokhoz lehet benyújtani. Így a pályázó előzetesen benyújtott projektjavaslat alapján a Bizottság dönt majd arról, hogy a tervezett fejlesztés illeszkedik-e a Stratégiában meghatározott célkitűzésekhez. A Bizottság támogató döntése nélkül nem nyújtható be érvényes pályázat. A projektjavaslatoknak vagy versenyképességet erősítő, vagy környezetgazdálkodást érintő, vagy életminőség-javító intézkedéseknek kell lenniük. Ezen intézkedések körében határozza meg a Stratégia a fejlesztések irányait. A fejlesztés típusa közösségi vagy vállalkozói célú lehet. A támogatható tevékenységek köre nagyon bőségesnek ígérkezik, így lehetőség nyílik majd építésre, gépbeszerzésre, vagy rendezvény megvalósítására is.

A benyújtási időszak a tervek szerint 2013. júniusi megkezdésével folyamatos lehetőség nyílik a pályázatoknak az Ügyfélkapun történő elektronikus feltöltésére. A benyújtási időszak forráskimerülésig tart.

A fentiekből is látszik, hogy a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kulcsfontosságú a rendelkezésre álló fejlesztési források elnyeréséhez. Ahhoz, hogy a Stratégia felülvizsgálata a vidékfejlesztési szervezethez tartozó 30 településen elérni kívánt célok-nak megfelelően történjen, az Akciócsoport munkaszervezete a lehető legtöbb helyi szereplő véleményére kíváncsi. Találkozni szeretnénk a települések polgármestereivel, a közigazgatás, az egyházak, a gazdasági társaságok és a civil szervezetek vezetőivel, de lehetőség nyílik a vélemények e-mail vagy papír alapú levél formájában való eljuttatására is. A cél, hogy a térség lehető legtöbb, a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, ezáltal a térség fejlesztési irányainak kijelölésébe beleszólni kívánó polgárának véleménye beépülhessen a tervekbe.

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiát 2013. április első harmadában a Dél-Zemplén Fejlődéséért LEADER Egyesület Közgyűlésének kell elfogadni, mely a Vidékfejlesztési Minisztérium mint Irányító Hatóság jóváhagyását követően válik érvényessé.

Dr. Szemán Ákos
munkaszervezet-vezető

„Pro Urbe Tarcalért”

Tarcal község Önkormányzatának képviselőtestülete "Pro Urbe Tarcalért" kitüntető díjat adományozott a Tarcali Polgárőr Egyesületnek. Az elismerést az egyesület javára rendezett jótékonysági bál keretén belül adta át Baracska László polgármester úr. Ekkor ismertette a határozat teljes szövegét is. Íme:

„Tarcal község Önkormányzata a tarcali Polgárőr Egyesület részére megalakulásuk, működésük 15. évfordulójának emlékére "Pro Urbe Tarcalért" kitüntető címet adományozza.

A Képviselőtestület ezzel elismeri és megköszöni a Polgárőr Egyesület valamennyi múltbéli és jelenlegi tagjának azt a hihetetlenül hasznos, önkéntes munkát, amivel hozzájárultak Tarcal község jó közbiztonságához.

A Polgárőrség tevékenységének köszönhetően Tarcalon a bűnözés visszaszorult, aktív munkájukkal segítik a rendőrséget az elkövetők mielőbbi elfogásában. A község lakosságának megbecsülését vívták ki az elmúlt másfél évtized alatt.

A szokásos járőr és figyelőszolgálatukban a bűnözőkön kívül nem mulasztják el a segítségre szoruló felderítését akár saját hatáskörben, akár az illetékesek figyelemfelhívásával.

Területi és országos versenyeken, megmérettetéseken eredményeikkel bizonyítják tudásukat. A környező településeken példájukkal generálták a polgárőrségek alakítását.

Mindezekkel az önkéntesen végzett tevékenységükkel példaértékű irányt mutatnak a civil társadalom felé.”

Ezt követően egy jelképes bankjegymásolatot is átnyújtott, mellyel a díjjal járó 50e Ft-ot is átvehette az egyesület elnöke, Lovász László.

Gratulálunk! Munkájukhoz erőt, egészséget, kitartás és eseménymentes napokat kívánunk!

Közművelődési feladatellátás 2012 évben

Minden év elején kötelező statisztikai jelentést tenni a településeknek a közművelődési feladatellátásról is. Januárban a képviselőtestületi ülésen be kell számolni az előző évben végzett tevékenységről. A sokrétű és terjedelmes beszámolót hely hiánya miatt itt nem közölhettem. De a legfontosabb adatokat kiemelem és megosztom a kedves olvasókkal.

Saját rendezvény, program /Orfeum, nemzeti ünnep, játszótér, kiállítás, vetítés, stb./: 68 db, havi átlag 5.6 Látogatók száma: kb. 4500 fő
Kiállítás látogatók száma: 1970 fő

Külső szervezők rendezvényei, programjai, teremhasználat összes/közgyűlés, képzés, turi, esküvő, stb/: 114 alkalom, havi átlag 9,5

Külső szervezők rendezvényei résztvevők száma összesen: kb. 5500 fő

Nemzeti ünnepünk Tarcalon - képes összefoglaló

Az 1848/49-es forradalom 165. évfordulója alkalmából településünkön is, mint máshol, a rendkívül kellemetlen időjárás egy kicsit átrendezte. Március 14-én délelőtt óvodásaink „otthonukban” emlékeztek, idézték fel az egykori eseményeket. Ugyanaznap délben Klapka György Általános Iskolában a 7.a osztály, Páll Jánosné osztályfőnök diákjai, adtak szép műsort a tanintézmény közösségének. Az iskola énekkarának igényes, szép előadása zárta a megemlékezést Kovácsné Petneházy Gabriella vezetésével. Zárszóként Bártfainé Varga Györgyi igazgató asszony Köszöntötte Baracskaíné Sveda Erzsébet tanító-fejlesztőpedagógust 25 éven át végzett lelkiismeretes munkájáért.

Este a községi ünnepségen Koncz Ferenc országgyűlési képviselőnk mondott beszédet. Ezt követően három szerencsi fiatal énekes, Takács Cintia, Fodor Jennifer és Rudolf Péter közismert népszerű dallamokkal idézték fel az eseményeket - Nemzeti dallal, Kossuth - nótával. Erősítették nemzeti tudatunkat a Kormorán zenekar legismertebb dalaival. Sajnos a rossz idő miatt a koszorúkat akkor és ott csak jelképesen tudtuk elhelyezni. Ettől eltekintve méltó főhajtással emlékeztünk a dicső időkre és hősökre.

Képes hírek - hírek képen

Szórakoztató est

Hatodik alkalommal került megrendezésre Szíverősítő Orfeum címmel szórakoztató est, melyet a Tarcali Patrióták Társasága tagjai készítettek elő, mutattak be. Vidám versek-jelenetek-dalokkal és idén első alkalommal táncokkal szórakoztatták a közönséget. Közben persze, a hagyományokhoz híven, saját készítésű sütit és bólét is fogyaszthattak a vendégek. A két órás előadást több mint 130 fő nézte és tapsolta végig. Köszönjük, hogy részvételükkel és tapsukkal elismerték a kis közösség lelkes és kitartó munkáját.

Külön köszönet illeti a szülőket, barátokat, hozzátartozókat és a borfalu dolgozóit az előkészületek elvégzéséért, a lebonyolításban végzett munkáért!

Köszönet támogatóinknak, akik nélkül ennyi finomság nem kerülhetett volna az asztalra

A Tarcali Patrióták következő megmozdulása a húsvéti ünnepek kapcsán lesz: TOJÁSFÁT állítanak. Tevékenységükről a következő lapszámban olvashatnak.

„Gyerekszáj” című jelenet egyik pillanata

Balról: Szálka Cintia, Gál Péter Zoltán, Lengyel Péter (takarásban), Szilvási Krisztián, Komlóssy Virág, Galambos Eszter, Perge Zsanett, Fodor Anikó, Gresz Amarilis, Bercz Ágnes

„Csöpike” című jelenet szereplői

Balról: Komlóssy Roland, Kovács Balázs János, Szilvási Katalin, Bercz Ágnes, Sipos Gábor

Polgárőr Jótékonysági Bál

A tarcali Polgárőr Egyesület március első hétvégéjén rendezte meg hagyományos jótékonysági bálját a Borfaluban. A több mint 10 évi hatékony munkájukért Tarcal község Önkormányzata "Pro Urbe Tarcalért" díjat adományozta a közösségnek. A kitüntetett címhez anyagi juttatás is társul, 50e Ft. A kitüntetést Baracska László polgármester adta át elismerő szavak kíséretében. Az est vendége volt Csóra György, a B.A.Z. megyei Polgárőr Szövetség elnöke. Köszöntő szavaiban kiemelte a tarcali polgárórság munkáját, annak hatékonyságát, példaértékű tevékenységét. Ezt követően a tarcali amatőr táncsoportok legkisebbjei adtak műsort. Végül Lovász László polgárőr parancsnok unokája, Borz Barbara és barátai modern és latin táncokoreográfiákkal szórakoztatták a közönséget. Előadásuk zárásaként felkérték egy tánra a meghívott vendégeket. Az előkészületek során kapott számtalan felajánlott tombola éjjélkor került kisorsolásra.

Nők köszöntése

Tarcal község Önkormányzatának férfi-tagjai idén is köszöntötték hölgy munkatársaikat. Polgármester úr köszöntőszavait követően egy-egy cserép virágot nyújtottak át. A Tarcali Patrióták Társasága két tagja fakasztott mosolyt az ajkukon jelenetükkel. Ezután Szabó Sándor zenetanár régi slágerekkel, romantikus dalokkal szórakoztatta a leányokat, asszonyokat. Gitár illetve szintetizátor kísérettel elhangzott könnyed dallamok szép emlékeket, filmélményeket, szerelmeket idézett fel mindannyiukban. És ezzel még nem volt vége a meglepetéseknek! Finom és bőséges estebéddel is meglepték a hölgyeket, melyet maguk főztek és tálaltak fel. Kellemes beszélgetéssel zárult e szép nap.

Képünkön: Koleszár József (balról) és Guth Ferenc (jobbról) segítkezik polgármester úrnak a felszolgálásban

Kép és szöveg: D.A.

KÖTELEZŐ ERKÖLCSTAN VAGY A HELYETTE VÁLASZTHATÓ HIT- ÉS ERKÖLCSTAN (röviden: hittan)

Kedves Keresztény Szülők és Nagyszülők!

Sok helyen hallhattak már arról, hogy a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény egy új lehetőséget nyújt Önök és gyermekeik számára. 2013-ban minden állami általános iskolában a leendő első és az ötödik osztályos gyermekek szülei két tantárgy közül választhatnak a gyermekük számára: erkölcsstan, ill. hit- és erkölcsstan (röviden: hittan).

Miért jó, ha a gyermekemnek a katolikus vagy a református hit- és erkölcsstan órát választom? A hitre nevelésnek és az alapműveltségnek is szerves része a Biblia ismerete. A hit- és erkölcsstan órákon szentírási történetek alapján kerülnek elő olyan fontos témák, melyek érintik és érdeklik a gyermekeket. Így egyszerre kapnak ismeretet a Bibliáról és bibliai történetekről, valamint a keresztyén értékrend alapjaival is megismerkedhetnek. Isten Igéje és a Szentháromság Isten örökkévaló üzenete áll a középpontban, mely ma is életünk alappillére lehet. A bibliai történetek mellett, 5-8. évfolyamon a hit- és erkölcsstan tanterv része az adott tanév történelem óráihoz kapcsolódóan egyháztörténelmi szemelvények megismertetése. Ezen órák során a gyermekek a történelem órán tanultakat is elmélyíthetik. E mellett több szempontból vizsgálhatják meg az adott történelmi korszakokat és eseményeket, illetve többlet információkat kaphatnak. Mindezeket úgy, hogy mind a bibliai történetek, mind az erkölcsi témák és az egyháztörténet esetében az ő vélhető fejlettségi szintjüket figyelembe véve, élménygazdaggá és érdekessé kívánjuk tenni az órákat.

Minden évfolyamon, a bibliai történetekhez kapcsolódóan szóba kerülnek erkölcsstani témák. Pl. család, barátok, kortárs csoport hatása, lelki egészség, testi-lelki tulajdonságok, elfogadás, empátia, stb.

Leendő 1. és 5. osztályos szülőként jeleznie kell az iskola felé ezt a szándékát írásban. Ennek a határideje elméletileg az 1. évfolyamos tanulók esetében a beiratkozás, 5. évfolyamon, pedig május 20.

Az iskolai tanrendbe történő beiktatás azonban nem egyszerű feladat, ezért a törvény úgy intézkedik, hogy a kötelező erkölcsstan, ill. a helyette választható hittan fokozatosan vezetendő be. Ez azt jelenti, hogy 2013-ban az általános iskolák első és ötödik osztályában lesz erkölcsstan vagy hit-és erkölcsstanoktatás, majd 2014-ben a 2-6 osztályban is, 2015-ben a 3-7 osztályban, míg végül 2016-ban minden évfolyamon kötelező lesz ez a tantárgy. Azonban amíg minden évfolyamon nem válik kötelezővé ezen tantárgy, addig a 2-3-4-6-7-8-osztályosok számára a hitoktatás ugyanúgy fakultatív, vagyis választható marad.

A hit-és erkölcsstanoktatás ingyenes, nem terheli a szülőt plusz költségekkel, ill. a hit-és erkölcsstan órára való járásnak nem előfeltétele a keresztség, vagyis olyan tanulók is jelentkezhetnek, akik nincsenek megkeresztelve.

Amennyiben a hit-és erkölcsstanoktatással kapcsolatban további kérdései lennének, a helyi egyházak hivatalaiban, illetve a hitoktatóktól felvilágosítást kaphatnak.

**Tarcali Római Katolikus Egyházközség
Tarcali Református Egyházközség**

Fogai érdekében!

Az az ismeretterjesztő újságcikk, amit most a kezében tart az olvasó, és a következő számban megjelenő írás egy egységet képez. Ebben a cikkben a közismert, klasszikus fogápolási módszereket tekintjük át, míg a következőben a kevésbé ismert speciális, kiegészítő módszerekről írok.

Mindannyian azt hisszük, hogy tudjuk, hogyan kell helyesen fogat mosni. De vajon tényleg így van ez? Fontos, hogy rendszeresen és a megfelelő technikával mossunk fogat, mert csak így lehet eltávolítani a fogakon és a fogak között lerakódó színtelen, ragacsos, vékony, baktériumokat tartalmazó réteget, mely felelős a lyukak kialakulásáért, a fogínyvérzésért, a fogakat rögzítő csontok károsodásáért, sőt elhanyagolt esetben a fogak kihullásáért is.

„Két ember között a legrövidebb út egy mosoly.”

A szájápolás mindannyiunk számára fontos. Mára az átlagéletkor növekedésével felnőttkorban tovább kell vigyáznunk fogainkra, mint valaha. A fogak és az íny egészségének hosszú távú megőrzése csak a helyes szájhigiéniával lehetséges. Fogaink sorsa a mi kezünkben van. A rendszeres fogorvosi ellenőrzésen kívül legfőbb feladatunk a rendszeres szájhigiéniá betartása. A lepedék a fogmosást követő 4-12 órában már kialakul a fogakon !!! Tudta, hogy egy gramm lepedékben több mint egy milliárd baktérium lakozik!!!!

Kaphatóak lepedékfestő tabletták, illetve folyadékok. Ezek színesre festik a fogon maradt lepedéket, egyesek más-más színnel mutatják a régi, és a frissen lerakódottat.

A helyes fogmosás 10 szabálya

A fogkefét legalább három-négyhavonta cseréljük, mert az elhasznált sörték már nem biztosítják a kellő tisztító hatást!

Fogmosás után használjunk fogselymet, a még esetleg a fogközökben maradt lepedék eltávolítására.

A megfelelő fogmosási technika az úgynevezett epregetés. Állítsuk be úgy a fogkefét, hogy kicsit takarja az íny egy részét is, majd a fog rágó felszíne, vagy éle felé, sepregető mozdulatokkal tisztítjuk meg a fogat. Egy fogfelszínt 7-8-szor is sepregezzünk végig! Körkörös mozdulatokkal haladjunk végig az alsó és felső fogsorok összes felületén, hogy az ínyszéli részt is alaposan megtisztítsuk.

Kis segítség az interneten: <http://www.youtube.com/watch?v=fe4qy8BKCLw>

Mossunk minden étkezés után fogat, de legálább minden reggel és minden este! Evés

után, különösen akkor, ha savas ételt, édeséget, stb. fogyasztunk, várnunk kell a fogmosással kb. 30 percet, hogy a savak által fellazított fogzománcot ne súroljuk le.

Hogy a kellő hatékonyságot elérjük 3-4 percen keresztül kell mosnunk a fogainkat.

Haladjunk sorban, hogy egyetlen fogfelszín se maradjon ki.

Használjunk fluoridos fogkrémet, mely erősíti a fogat.

A nyelvet is tisztítsuk meg, hiszen a redőiben megbújhatnak baktériumok. Ezt lehet a fogkefe direkt erre kialakított oldalával, de a sörtékkal, sepregető mozdulatokkal is megoldható.

Ne súroljuk fogainkat előre-hátra, mert így a lepedék nem távozik el, és az ínyeknek és a fognyaknak sem tesz jót.

A fogmosás után csak minimálisan öblítsük ki a szájunkat, hogy a fogkrém hatóanyagai minél tovább ott maradjanak, jótékony ha-

tást fejtve ki.

A legjobb, ha kidolgozunk magunknak egy rendszert, és minden alkalommal eszerint járunk el, így biztosan nem marad ki egyik fogfelszín sem. Ügyeljünk arra, hogy a leg hátsó, és az esetlegesen teljesen bedőlt, elcsavarodott fogakat is tökéletesen tisztítsuk körbe. A fogkefét fogjuk marokra, de ügyeljünk arra, hogy fogmosáskor ne nyomjuk erősen a fogakra. Az erőteljes, vízszintes irányú sikálást kerüljük, mert hatására erősen visszahúzódik az íny és a fogak felületén vízszintes csíkok jelennek meg a fogkefétől, ami a fognyaki rész kopása az erős súrolás miatt. Ha semmiképpen nincs esély az étkezés utáni fogmosásra, a rágógumi gyors segítséget jelent: a lepedék egy részét eltávolítja, fokozza a nyálképződést, így csökkenti a szájban a savas pH-értéket. Ezáltal a reklámokból jól ismert elv alapján csökkenti a fogszuvasodás kialakulásának esélyét.

Fogkrém:

A fogkrém segítségével eltávolítható a lepedék, s ez által megakadályozható a lyukak és az ínybetegségek kialakulása. Ezen kívül élvezetesebbé teszi a fogmosást és friss le-

heletet biztosít.

Le kell szögezni, hogy az ismert márkájú fogkrémek mindegyike megfelelő a fogmosásra, csak alkalmazási területükben lehet eltérés.

Nem csak a kínálat, a szabadság is nagy: mindenki kedve szerint választhat a különböző ízű, márkájú termékek közül. Akiknek érzékeny a foguk, illetve a fognyakuk, azok inkább a több fluoridot tartalmazó termékek közül válasszanak, ill. már kaphatóak az érzékeny rész bedörzsölésére alkalmas fogkrémek. Egyeztessen fogorvosával ebben a kérdésben is.

Fogkefék:

A fogkefe feje inkább legyen közepes vagy kisméretű, mert a nagyméretűvel nem lehet olyan alaposan megtisztítani a fogak teljes felszínét, és nehezen lehet elérni a leghátsó fogakat. Ne válasszunk erős sörtéjű kefét,

mert az megsértheti az ínyt, legyen inkább egy kicsit puhább és rugalmasabb. A fogkefét a fejével felfelé állítva tároljuk. Betegség, megfázás után fertőtleníteni, vagy cserélni ajánlott a fogkefénket.

Jó megoldás a cserélhető fejű elektromos fogkefe is, mert kíméletesen, mégis alaposan tisztít. A forgó-rezgő elektromos fogkefék eltávolítják a lepedék 97%-át, még a nehezen hozzáférhető helyekről is.

Fogmosási technika az elektromos fogkefékkel:

- A fogkefe fejét lassan vezessük egyik fogról a másikra, a fogíny ívét és a fogak alakját követve. A fejet jó pár másodpercig tartuk egy felületen mielőtt áttérünk a következő fogra.

- Fontos, hogy minden részhez hozzáférjünk, beleértve a fogak belső oldalát és rágófelületét, valamint a hátsó fogakat is.

- A fogkefét mindig a fogíny vonalát követve mozgassuk.

Sokan idegenkednek az elektromos fogkefe használatától, többen az ára miatt, mások pedig körülményesebbnek tartják a használatát a hagyományos fogkeféhez viszonyítva. Már elég jó minőségű elektromos fogkefét lehet kapni néhány csomag cigaretta, vagy két mozijegy árértékéért, ezért az anyagi szempontokat nem igazán találok helytállóknak. Kezelését pedig igazán könnyű megszokni.

Sorozatomban következő cikkemben a kevésbé ismert fogápolási eszközöket, és használatukat kívánom bemutatni.

Dr Hengsperger Anna

fogszakorvos

Áprilisi ünnepek és események

Szent György hava - tavaszho - szelek hava

Április 01. „Bolond április” Bolondok napja, Húsvét hétfő

Április 07. *Egészségügyi világnap* - 1948. április 7-én az ENSZ szakosított intézményeként megkezdte működését az Egészségügyi Világszervezet (WHO)

Április 08. *Az emberszeretet világnapja*

Április 10. *Nemzeti rákellenes világnap*

Április 11. *A költészet napja Magyarországon*

József Attila születésnapja 1905.

Április 22. *A Föld napja.* 1970. április 22-én Denis Hayes amerikai egyetemi hallgató mozgalmat indított el a Föld védelmében.

Április 23. *A könyv napja*

Április 24. *Szent György napja.* A rendőrség napja

Április 29. *A táncművészet világnapja*

Hagyományainkhoz ragaszkodva...

Egy viszontagságos nehéz tél után beindult a kistermelő, kertészkedő szőlészek-borászok szakmai megmérettetése.

A „Pro Urbe Díjas” 43. éves Szőlész-borász és Környezetvédő Szakkör hagyomány őrző programjának szellemében három kistermelő - Bócsi Lajos, Nyusti Sándor és jómagam- részvételével képviselte a szakkört március 2-án a sajobábonyi „Pálinkamustrán”, hat pálinkával, de egy minta bírálat előtt megsemmisült.

A 140 mintát meghaladó választékot hat bizottság és egy Csúcsbizottság minősítette.

Az ÉV PÁLINKÁJA megtisztelő címet egy tarcali 2011-es évjáratú törkölypálinka érdemelte ki. További három arany és egy ezüst oklevél, valamint tárgyjutalom került Tarcalra.

A sajobábonyi regionális szakmai rendezvények megbecsült résztvevői a tarcaliak. Bírálóbizottságokban is számítanak ránk! Húsz aktív tagunkat képviseli 3-7 fő esetenként.

Az április 6-án megrendezésre kerülő borversenyen is számítanak ránk!

Mindemellett rendszeres résztvevői vagyunk a TOKAJI BORVIDÉK Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete egyedülálló szakmai programjának, melyet kora tavasszal indított a borvidék felvirágoztatása érdekében.

Eger, Encs és Sajóábonyi kertbarátai 2013-ban cserelátogatást ajánlottak fel szakkörünknek.

Ezek az események önmagukért beszélnek!

Leskó Imre

szakkörvezető

Az információ teljességéhez hozzátartozik, hogy a Pálinkamustrán „Év Pálinkája” minősítést Leskó Imre szakkörvezető törkölypálinkája /2011 év/ érdemelte ki. Gratulálunk az elismerő címhez! D.A

NŐI - FÉRFI - GYERMEK FODRÁSZAT

3915 TARCAL, FŐ U. 34.

(A RÉGI PÓKA ÓRÁ- ÉS ÉKSZER ÜZLET HELYÉN)

Nyitva tartás: Bejelentkezés alapján minden nap!

Árak: Pl. Férfi,gyerek vágás: 900 ft./ Női vágás+száritás rövid: 2100 ft, közepes: 2200 ft.,hosszú: 2300 ft./ Stb.

Extra szolgáltatások:

- Hőillesztéses -, mikrogyűrűs -, mikrogyűrűre varrott hajhosszabbítás -
Brazil keratinos végleges hajkiegyenesítés (*Hajas Laci féle*) - Keratinos
hajszerkezet újjáépítés - Színleszedés (*a festéket távolítja el a hajból*)

HAJAT FELVÁSÁROLOK (35 CM-TŐL) !

Bejelentkezés: Szalánczi Zsuzsanna: 06 20 473 9052

SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK

az **ÁPRILIS** hónapban

névnapjukat ünneplő kedves olvasóinkat!

Jelesebb névnapok:

Április 3.	Richárd
Április 10.	Zsolt
Április 12.	Gyula
Április 14.	Tibor
Április 20.	Tivadar
Április 23.	Béla
Április 27.	Zita

HÚSVÉTI SZERTARTÁSOK A TARCALI RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOMBAN

2013.

március 24. Virágvasárnap: 11.30 óra

március 28. Nagycsütörtök: 18.00 óra

március 29. Nagypéntek: 18.00 óra

március 30. Nagyszombat: 18.00 óra

március 31. Húsvétvasárnap

- 07.00 óra: Ételmegáldás

- 11.30 óra: Szentmise

április 1. Húsvéthétfő: 11.30 óra

**Mindenkit szeretettel vár és áldott Húsvétot kíván
az Tarcali Római Katolikus Egyházközség!**

RENDEZVÉNYEK - PROGRAMOK

március - április

március 27. szerda 14-17 óráig

HÚSVÉTI JÁTSZÓHÁZ

Helye: Tarcal, "Hatputtonyos Borfalu" Rákóczi u. 4.

Ajándékok, ablak és ajtó díszek készítése, tojás festés és díszítés. Tojásfa díszítés előkészítése!

Segítünk, hogy szebb legyen a húsvétod! Minden érdeklődőt várunk!

(A tojásfestéshez, díszítéshez kérjük hozz kifűjt v. főtt tojást.)

március 28. csütörtök 13-15 óra

TOJÁSFA DÍSZÍTÉS

Helye: Agora park (ABC melletti tér)

Aki felszeretné tenni az általa készített v. felajánlott hímes tojást, legkésőbb ebben az időszakban hozza el azokat! **KÖSZÖNJÜK!**

április 5. péntek 15 - 17 óráig

MESÉK - MONDÁK TARCALRÓL

A Kopasz- hegy kincse c. mese feldolgozása - illusztráció készítés

Helye: Községi Könyvtár Tarcal, Árpád út 1. Fsz.: 1.

április 4. csütörtök 17 óra Szőlész-borász konzultáció

szorozat - TSzBK programja Termékleírás - Ea:

Marcinkó Ferenc /Hegyközségek Nemzeti Tanácsának és a Tokaji Borvidék Hegyközségi tanácsának elnöke/

április 18. csütörtök 17 óra Szőlész-borász konzultáció

szorozat - TSzBK programja

Borkészítés - ea.: Bacsó András /Tokaj Oremus

Szőlőbirtok és Pincészet birtokigazgató/

*A programokról további információ kapható: a
www.tarc.hu honlapon és a plakátokon, szórólapokon*

S p o r t

Tarcal FC: cél a kiesés elkerülése!

Egy szinte teljesen átalakult felnőtt és ifi csapattal elkezdtük a tavaszi szezont köszönhetően a polgármesteri hivatal támogatásának. A fő célunk a kieső helyről való előre lépés. Sajnos meghatározó játékosok, úgy mondván a csapat gerince távozott, akiket meg kell próbálnunk pótolni. Az ifi csapat edzését Csikai György látta el, a távozása miatt a csapatot Sztankovics Zoltán és Soltész Gábor készíti fel heti 2 edzésen. A felnőtt csapat irányítását Spitzmüller Zsolt és Czentrár Gergely végzi.

Távozók: Csikai György (Tokaj), Takács László, Kovács Attila (Mád), Krisztián Attila (Mezőzombor), Balogh László (Rakamaz), Csikja Roland (Tiszaföldvár), Simon Máté (Golop), Tóth Gyula, Szegedi Márk (Bodrogkisfalud), Vízkeleti Levente (Nyírsuli)

Érkezők: Vadászi Előd, Vadászi Gusztáv (Mezőzombor), Sárosi Gábor (Sajósenye), Bankus Zsolt (Frimex FC), Novák István (Taktaszada), Kovács János (Bekecs), Tóth Aladár (Tiszaladány), Horváth Lajos (Taktakenéz), Fábíán Károly (Bodrogkisfalud), Mérész Máté, Radics Richárd (Szerencs), Mutila Márk (Tállya)

Madarasi Dániel, Vass Gergely, Lábás Péter, Valler Péter, Hojdák László új játékosok. Sárosi Tamás, Jávorszki Viktor ismét a csapatot erősíti.

Az eddigi fordulók a csapat összeszokásával teltek, ami sajnos az eredményen meg is látszik. Bízunk benne, hogy mielőbb egy csapatként tudnak játszani és az eredmények is jönni fognak. Az ifi csapatunknak gratulálok az eddigi eredményeikhez.

Tarcal - Sátorajújhely 0-5 Ifi: 4-1

Bodrogkisfalud - Tarcal 6-2 Ifi: 4-4

Tarcal - Mezőzombor elhalasztva május 1-re

Soltész Csaba elnök

A Tarcal FC hátralevő tavaszi mérkőzései:

- 20. forduló: 03. 31. 16.00 TFC- Nagyrozvágy
- 21. forduló: 04. 06. 16.30 Szerencs - TFC
- 22. forduló: 04. 14. 16.30 TFC - Hollóháza
- 23. forduló: 04. 20. 17.00 Erdőbénye - TFC
- 24. forduló: 04.28. 17.00 TFC - Tiszakarád
- 18. forduló: (pótlás) 05. 01. 17.00 TFC - Mezőzombor
- 25. forduló: 05. 04. 17.00 Kenézlő - TFC
- 26. forduló: 05. 12. 17.00 TFC - Mád
- 27. forduló: 05. 19. 17.00 Tokaj - TFC
- 28. forduló: 05. 26. 17.00 TFC - Pácín
- 29. forduló: 06. 02. 17.00 TFC - Boldogkőváralja
- 30. forduló: 06. 08. 17.00 Bodroghalom - TFC

Hajrá Tarcal!

A Tarcali Diáksport Egyesület hírei

Folyik a tanév, és ezzel együtt számos diákolimpiai versenyen vannak túl diákjaink. A Bozsik program (foci utánpótlás) végigkíséri az egész tanévet. Nincs olyan hónap, hogy Szerencsen vagy Tokajban ne méretetnének meg a különböző korcsoportok magukat. A tehetséges tarcali focistáknak szerepelniük kell Szerencs körzet válogatottjában is. A legutóbbi válogatott mérkőzés épp március 19.-én volt Encsen, ahol Sátorajújhely és Encs válogatott csapataival játszottunk. Az eredmény a következő volt: Encs- Szerencs körzet 6-2, S. Újhely-Szerencs körzet 1-1.

Sikeresen szerepeltünk a megyei 4. korcsoportos labdarúgó bajnokságban. Iskolánk csapata, megyei 3. helyezést ért el Ózdon, a megyei diákolimpián. Olyan csapatoktól kaptunk ki, amely foci utánpótlással foglalkozik, mint Kazincbarcika és Diósgyőr.

A futball mellett kézilabdában is mindig a megye élvonalbeli csapatai között vagyunk. A 4. korcsoportos (7-8. oszt.) fiú kézilabdacsapat bejutott a megyei elődöntőbe, amelyet Sátorajújhelyben rendeztek meg március 14.-én, itt sajnos a második helyezést sikerült elhoznunk, Sárospatak körzet csapatától kaptunk ki. Ahhoz, hogy csapataink a megyei döntőben szerepeljenek, meg kell nyerni a körzeti és megyei elődöntőket. Tehát a bejutásért is meg kell küzdeni. A 4. korcsoportos lány kézilabdacsapat is dicséret illeti, hiszen 2. helyezést ért el Szerencsen, a körzeti diákolimpián.

A megyei Diáksport Szövetség keretében a halmozottan hátrányos helyzetű 2. korcsoportos tanulóknak (3-4.oszt.) rendeztek februárban futballbajnokságot. Iskolánk focicsapata (meghívással lehetett résztvenni) minden mérkőzést megnyert, és első helyen zárta a tornát. Megvertük, Megyaszót, Szerencset és Mádot. Március 11.-én a mezei futóversenyen, Szerencsen szintén dobogós helyen zárt a futók csapata, körzeti 2. helyezéssel végeztek.

Gratulálok a sportoló gyerekeknek az eredményeikhez, és természetesen szükséges hozzá egy aktív testnevelő tanár is! Itt kell megragadnom az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a helyi önkormányzatnak, hiszen minden alkalomra ingyen szállítja kisbuszával a sportolókat a versenyek helyszínére. E nélkül nem tudnánk ezeken a versenyeken részt venni, hiszen az útiköltség vonattal Szerencsre drágább, mint autóval.

KÖSZÖNJÜK!

Lovasné Tóth Judit testnevelő

